

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 095733 21 Gž

Novi Travnik, 16.12.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Stane Imamović, kao predsjednice vijeća, Mirjane Grubešić i Senada Begović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja E. K. iz B., zastupan po punomoćniku Ivici Dragun, advokatu iz Bugojna, protiv tužene E. B. iz B., zastupana po punomoćnicima Mesud Duvnjak, advokatu iz Bugojna i Bekiru Ferizović, advokatu iz Travnika, radi naknade štete v.s. 84.000,00 KM, odlučujući po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 095733 19 P od 25.02.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.12.2021. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Ukida se presuda Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 095733 19 P od 25.02.2021. godine i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje - glavnu raspravu.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja, koji glasi:

„Obavezuje se tužena advokat E. B. iz B. da tužitelju K. E. na ime naknade štete isplati iznos od 84.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 05.09.2016. godine pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja“, kao neosnovan. Istom presudom tužitelj je obavezan tuženoj naknaditi troškove postupka u iznosu od 5.756,40 KM, u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja.

Protiv navedene presude tužitelj je pravovremeno izjavio žalbu zbog bitnih povreda odredbi ZPP-a, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje i to drugom sucu ili da se presuda preinači i usvoji tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti uz naknadu troškova parničnog postupka, te troškove sastava ove žalbe u iznosu od 965,00 KM. U žalbi ističe da je već u toku postupka odnosno ponašanje postupajuće sutkinje i punomoćnika tužene bilo jasno na kakav način će sud cijeniti dokaze i kako će odlučiti o tužbenom zahtjevu tužitelja, zbog čega je tri puta stavljan prijedlog za izuzeće sutkinje i jedanput prijedlog za prekid postupka. Poznajući dosadašnju praksu sudova, ovo je jedan od dva predmeta protiv iste tužene koja su vezana za istu optužnicu Katonalnog tužiteljstva Travnik i koje je zadužila sutkinja K. S., koja su jedino blokirana od pristupa odnosno zaštićena. Identično je ponašanje sutkinje u oba

predmeta i u tom drugom predmetu punomoćnik tužitelja je dva puta istakao zahtjev za izuzeće sutkinje (u predmetu se nalazi rješenje Kantonalnog suda Novi Travnik br. 46 0 P 088191 20 GŽ od 16.09.2020. godine). Prvi zahtjev za izuzeće u ovom predmetu podnesen je iz razloga postojanja okolnosti iz člana 357. stav 2. ZPP-a koji je odbijen rješenjem koje se nalazi u spisu, a drugi je podnesen zbog pogoršanih odnosa - konfliktne situacije između punomoćnika tužiteljice i punomoćnika tužene, koji je također odbijen, dok je treći put ponovljen prijedlog uz nove dokaze - prezentirano vođenje parnice između punomoćnika tužitelja i sutkinje, što bi sve ukupno moglo dati jednu opću ocjenu da su odnosi između punomoćnika tužitelja i sutkinje loši, te se navedeni razlozi i tvrdnje mogu smatrati dijelom žalbenih razloga i argumenata jer na navedena rješenja nije propisana posebna žalba, pri čemu se poziva na navode iz svoje završne riječi (zašto se sudija toliko grčevito bori da ostane na navedenom predmetu mimo uložениh dokaza, zašto je zaštitila jedino ta dva predmeta u dosadašnjoj praksi te tražila da se ispita tko to iznosi činjenice iz navedenog predmeta, zašto uzima izjavu od svjedoka L. F., vjerojatno prejudicirajući da će tužitelj odustati od njegovog saslušanja obzirom na službenu zabilješku te da će moći završiti predmet 03.02.2021. godine, zašto odbija prijedlog za prekid postupka kada je već u krivičnom predmetu protiv tužene započelo suđenje pred Općinskim sudom Travniku i već nekoliko svjedoka dali svoje iskaze, među njima i tužitelj). Dalje navodi da je u pobijanoj presudi izostala analiza i ocjena iskaza prvo službenih lica svjedoka D. S. i J. H- koji su vršiti pretres i sačinjavali potvrde o oduzetim predmetima. Sud ignorira i preskače najbitnije dijelove iskaza D. S. da je pronašao original zaključak br. od 30.08.2016. godine na stolu tužene i da je isti uz potvrdu o privremeno oduzetima predmetima tužena dobrovoljno predala i nije imala primjedbi, da joj je zapisnik o pretresanju pročitao i da na isti nije imala primjedbi, da je provedena radnja prepoznavanja gdje se lice iz suda nalazilo pod rednim br. 6 (A. I.) i da je tužitelj pokazao na lice br. 6, a svjedok A. I. potvrdio da se nalazio pod rednim br. 6. Sud ignorira i ne analizira dijelove iskaza svjedoka o zaključku br. 46 0 I 028690 11 od 10.10.2016. godine vezano za iznos od 90.000,00 KM, koji je u kopiji oduzet od tužitelja E. K., o potvrdi u originalu od 06.06.2016. godine o polaganju novca u iznosu od 9.000,00 KM advokatu E. B. za potrebe kupovine neke nekretnine u izvršnom predmetu, o potvrdi u originalu na iznos od 1.000,00 KM koja ja također oduzeta uz ugovor-predugovor od 03.04.2015. godine i potvrdi u kopiji o podizanju novca od strane S. K. sa ovjerenim prijevodom gdje stoji da je S. K. 18.07.2016. godine podigao iznos od 35.000,00 Eura. Sud ne analizira dijelove iskaza da je navedeni inspektor lično provjeravao da li je E. K. izvršio konverziju navedenog novca. Uopće ne analizira i ne dovodi u svezu fotodokumentaciju-slike gdje je pronađen navedeni zaključak, te legendu uz fotodokumentaciju trag br. 60 do 70 gdje su zajedno pronađeni u ladici kod tužene u uredu dva pečata jedan plavo crne boje sa natpisom advokat E. B. i pečat crno sive boje TERRA-A Bugojno trag broj 10 koji su oduzeti od advokata E. B. i ne dovodi ih u svezu sa predugovorom od 03.04.2015. godine na kojem je udaren pečat TERRA-A Bugojno. Svjedok J. H. ovlašteno službeno lice je identično svjedočio, a sud ne spominje i ne analizira njegovog iskaz, niti dodatno pojašnjenje svjedoka D. S. zbog čega je E. K. davao dva do tri puta izjavu kazavši da mu je rečeno da može pristupiti u prostorije čega se sjeti i donositi dokumentaciju, jer je kako kaže D. S. isti je dosta neuka osoba, što je očigledno. Sud ne daje analizu i ocjenu iskaza svjedoka J. P. zbog čega se E. K. samouvjereno pojavljuje kod iste sa zaključkom br. 46 0 I 028690 11 I od 16.11.2016. godine gdje stoji tvrdnja da je uplaćena nekretnina za koju mu je tužena rekla da je kupio i traži rješenje o dosuđenju, dakle, nema uopće analizu i ocjenu

iskaza navedene sutkinje koja je kazala da je upoznata sa navedenim zaključkom. Sud ne daje analizu i ocjenu iskaza svjedoka R. H. H. predsjednice suda kada joj se obratio tužitelj i sa istim zaključkom tražio predaju u posjed navedene nekretnine i ne obrazlaže takvo ponašanje, jer zbog čega bi netko ušao u sud sa falsifikatom i tražio dosuđenje navedene nekretnine. Sud ne vrši ocjenu iskaza svjedoka E. B. datog u istrazi pod br. 12/2-267/17 od 15.12.2017. godine - citat: "Inače firma Terra je bila registrovana na adresi gdje i advokatska kancelarija E. B., ali da li je još meni nije poznato. Pečat advokatske kancelarije je lično koristila E. B. i isti nikad po osobnom nahođenju ja nisam koristila, poznato mi je da je E. K. počeo dolaziti od sredine prošle godine i znam da je dolazio za kupovinu neke kuće, ali tačna lokacija i okolnosti mi nisu poznate". Ne analizira ni dijelove iskaza kada joj je prezentirana potvrde od 06.06.2016. godine gdje je potvrdila da ovaj dokument u potpunosti odgovara potvrdi koju koristi advokatska kancelarija E. B. Nije također iz istog dokaza analizirala i dovela u svezu sa ostalim dokazima i dio kada joj je prezentirana potvrda od 05.09.2016. godine kada je identično kazala da takve potvrde izdaje isključivo tužena advokat E. B. Dalje je ista potvrdila kao na glavnom pretresu da je E. K. dolazio često i da je tražio kako kaže "moju šeficu", te je potvrdila na pretresu identičnost potvrda koju je izdavala lično samo tužena, također je potvrdila da je kod tužena bio pečat od njene kancelarije i neki stari pečat TERRA-A Bugojno, a u izjavi u policiji navela da je navedeni zaključak u originalu od 30.08.2016. godine pronađen u metalnom držaču dokumenata na šeficinom stolu misleći na tuženu. Sud ne analizira iskaze svjedoka M. H. i A. H., gdje su obojica identično potvrdili da je E. K. dolazio svaki dan, da ga je tužena znala izbjegavati bijegom na zadnja vrata (iskaz M. H. i u istrazi pred policijom i na glavnom pretresu) s tim da je A. H. pred policijom u istrazi dana 15.12.2017. godine kazao da mu nije poznat status agencija TERRA-A da li je ugašena ili radi s tim da u posljednju godinu dana je N. H. rijetko dolazio, a što se tiče pečata TERRA-A isti je kazao da ga je viđao na radnom stolu i u ladicama tužene, također se izjasnio o potvrdama od 06.06.2016. i od 05.09.2016. godine te kazao da po svojoj formi i sadržaju odgovaraju potvrdama koje izdaje advokat E.B. Svjedok M. H. je potvrdio identično da je E. dolazio gotovo svaki dan i tražio tuženu, da ga je ova izbjegavala, ali je E. bio po cijeli dan u kancelariji, na posebna upit koga je tražio kazao je da je samo tražio E. Sud ne analizira navedene iskaze i ne dovodi ih u vezu sa istim zašto E. K. dolazi svaki dan, zašto ga tužena izbjegava, a pogotovo tvrdnje iz iskaza da se pečat TERRA-A nalazio na radnom stolu i u ladici tužene, a sve vezano za osporavanje sačinjavanja predugovora od 03.04.2015. godine. Najtanji dio obrazloženja i gotovo nikakve ocjene je iskaz Đ. D. gdje sutkinja izbjegava spomenuti i analizirati dijelove iskaza kojim je osporavala da je potpisala navedeni predugovor, ali je potvrdila činjenice da je tužena sačinila neki papir o prijemu na ime kapare 6.500,00 KM koji iznos stoji i na predugovoru. Analizom iskaza u policiji od 11.12.2017. godine ista je potvrdila da je tražila od tužene da sačini navedeni predugovor, da je E. isti i sačinila i udarila pečat u kojem stoji da joj je E. K. dao 6.500,00 KM, te detaljno pojasnila da je tužena udarila pečat TERRA-A. Sud ne analizira taj dokaz kao u drugim slučajevima, a ni dijelove iskaza da joj je K. u 7/2017. godine kazao da je išao sa E. do suda da se raspita o nekom vještačenju za kuću i da mu je ona rekla da je prošao na tenderu za kupovinu kuće, tačnije E.K. mi je rekao da prilikom odlaska na sud neki čovjek koji radi na sudu rekao da je sve u redu prošlo (tvrdnje tužitelja sa glavne rasprave u svezi odvođenja kod A. I. soba br. 1). Svjedokinja je potvrdila na glavnom pretresu kada joj je predložen iskaz od 11.12.2017. godine u istrazi, da je otac tužene nakon što je pritvorena, zvao svjedokinju i kazao da je E. K. dao jako lošu izjavu za tuženu i ukoliko bude policija

pozvala svjedokinju da kaže da je ona uzela od E. K. 100.000,00 KM za kupovinu kuće (strana 5 navedenog iskaza). Nakon prezentiranja iskaza Đ. D. je potvrdila da je to tačno i sud ne analizira zašto to traži od iste N. H., nego jednostavno prelazi preko toga. Svjedok Đ.D. je kazala da je K. rekao da je kuća izvještačena na 90.000,00 KM, nije mi K. rekao da je tuženoj dao pare nego sam ja njega nazvala na telefon, bila sam u bolnici svratila da popijem kavu sa E. i G. u ured kod E. i G. je rekao da je (K.) dao E. 90.000,00 KM pa me pitao je li ja znam za to i rekla sam da ne znam i nazvala sam Keru i rekao je samo da je nasikiran i goni me u božju mater. Dalje je svjedočila o njenom razgovoru sa K. da ga je E. vodila u sud da se raspita o nekom vještačenju i da joj je Kero rekao da je prošao na tenderu. Također je kazala da joj je K. govorio da nisu gotovi papiri i da mu ona (E.) nikada neće riješiti. U istom kontekstu je svjedočio i E. G., ali je svjedok Đ. D. opovrgla neke njegove izjave oko predaje novca, te kazala unaprijed da zna šta je G. rekao pa se treba zapitati od koga zna jer je predmet kodiran, kao i na prethodna pitanja tko joj je dao ugovor. Sutkinja se na glavnoj raspravi osula na E. G. sa masom pitanja koji je iznio niz činjenica koji ne idu u korist tužene, mada je isti jasno svjedočio i slično kao i Đ. D. s tim što između ova dva svjedoka postoji nesklad tko je kome rekao da je tužena uzela tužitelju 90.000,00 KM gdje je E. G. doslovce opisao na koji način su uzete pare. Sud paušalno gotovo nikako ne obrazlaže iskaz tužitelja i ne vjeruje mu u pogledu svih činjenica, mada se iskaz istog uklapa 100 posto u materijalne dokaze. Na str. 10 želeći da utvrdi da ne postoji nikakva veza između tužene i navedenog predmeta se sutkinja debelo trudila da to dokaže mada iz tačke 3 optužnice i dokaza uz istu, te iskaza tužene koja je potvrdila da postoji dokaz koji je proveden, a to je fotografija i legenda uz fotodokumentaciju koja prikazuje pakovanje omota spisa koji se odnosi na predmet DŽ. zastupan p.p. advokatu E.B., a predmeti su oduzeti prilikom pretresa kancelarije i označeni kao trag br. 4. Na strani 11 sutkinja konstatira da je sporno među parničnim strankama jesu li tužitelj i tužena bili u poslovnom odnosu i je li bila punomoćnik tužitelja. To uopće nije sporno, tužena nije ni u jednom legalnom sudskom postupku bila punomoćnik, nego je navela tužitelja da juri pokemona dovodeći ga u zabludu da ga zastupa u nepostojećem izvršnom predmetu oko kuće koja nije predmet prodaje, stvaranjem lažnih dokumenata. Dakle to što se sutkinja pita je li sporno to nije sporno i to smo jasno naglasili u završnoj riječi, nego se radi o prevarnom postupanju i stvaranju lažnih dokumenata. Dalje, sutkinja se debelo trudila da ispita odakle mu novac pa se analizira porijeklo novca od 35.000,00 Eura te tvrdi na str. 12 najsmješnije obrazloženje i razlozi svih razloga gdje se poziva na Zakon o deviznom poslovanju i činjenicu kako je moguće da je sin od tuženog poslao tužitelju 35.000,00 Eura koje nisu prijavljena na granici i slično. Čak je i pocrnila navedenu odluku, a nije analizirala ovjereni prijevod kretanja sredstava sa računa S. K. gdje stavka zadnja pokazuje 18.07.2017. godine - 35.000,00 Eura koji su podignuti, te ne analizira iskaz svjedoka D. S. oko provjere navedenih navoda i iskaz tužitelja, čitavu stranicu je sutkinja potrošila na nešto što je nesporno. Na str. 13 presude tvrdi da je potvrda na 1.000,00 KM od 05.09.2016. godine izdata od strane tužene, te se pita zašto tužitelj ne traži potvrdu na 74.000,00 KM gdje je tužitelj jasno kazao da mu je na nakon predaje novca 05.09.2016. godine uz tu potvrdu tužena pokazala zaključak na iznos od 80.000,00 KM u originalu kao dokaz da su pare položene na sud, te da budući da je sa tom 1.000,00 KM dao ukupno 90.000,00 KM računajući i kaparu koju je dao Đ. D. koja je kako tvrdi tužitelj sve znala, te su za to dati valjani razlozi zašto nije E. K. ni tražio potvrdu jer je tražio, a predodčen mu je original zaključak suda na 80.000,00 KM. Dalje razlozi oko analize odnosa-poznanstva Đ. D. i E. K. su toliko nebitni da se ne žele ni komentirati, a

daljnja konstatacija na strani 13. gdje sud kaže da za ovakve vrste ugovora je obvezna notarska isprava je najmanje smiješna, jer kao da se iz svega ne vidi počev pod početnog stvaranja dokumenata kuda je to sve išlo. Dio obrazloženja da svjedoku A. I vjeruje čiji iskaz prihvata u cijelosti, dakle da je bio na prepoznavanju i da je bilo 5 Roma pa onda je smanjio i na 3 što je potpuno u suprotnosti sa iskazima D. S. koji je vršio radnju prepoznavanja gdje je tužitelj pokazao na njega i da je sam A. kazao da je bio redni broj 6. Ovome se također pridodaju dijelovi iskaza Đ. D. i E. G. koji su po kazivanju K. svjedočili da ga je E. vodila kod vještaka u sud da je sve prošlo na tenderu. Sutkinja pojašnjava da tužitelj nije mogao objasniti sudu odakle mu fotografija koja nije predložena kao dokaz i na kojoj se ne zna šta se na njoj nalazi, a nalazi se proslava puštanja tužene sa mjera kućnog pritvora na kojoj se nalaze E. B. i A. I. koja slika je bila na društvenim mrežama odnosno dostupna svima pa i samoj sutkinji, a tužitelj je kazao odakle mu, a na kraju i ne treba. Interesantno je koliko sutkinja traži nedostatke u izjavi tužitelja pred F MUP-om u istrazi, a ni jednim dijelom se nije osvrnula na gore naprijed navedene navode koje je punomoćnik tužitelja iznio. Na strani 16. sutkinja se debelo obrušila na iskaz E. G. koji je u biti rekao najveću istinu. Površno se analizira iskaz Đ. D. i tvrdnje da je ista bila prisutna kada je tužena sačinila potvrdu na 9.000,00 KM i uzela novac (10% od 90.000,00 KM na ime učešća na izmišljenom tenderu), zaobilazeći sve tvrdnje Đ. D. da nije potpisala navedeni predugovor, nego samo da joj je E. nakucala dvije tri riječi, da je uzela kaparu od 6.500,00 KM što stoji na navedenom predugovoru. Što se tiče navoda svjedokinje - traženje oca N. H. da preuzme na sebe dio ovih radnji, to za sud nije bitno, a u biti predstavlja jednu od najbitnijih dijelova iskaza, jer zašto ako nije uzela novac se isti svjedok vrbuje da preuzme na sebe sve te radnje. Također, tvrdnje da tužitelj nije dokazao da tuženoj nije dao novac po potvrdi od 06.06.2016. godine u iznosu od 9.000,00 KM jer nema broja predmeta, a koji bi to broj predmeta mogao biti jer ne postoji zakonski formalan predmet u kojem je tužena zastupala, nego se radi o dovođenju u zabludu da je kuća koja je tužitelju interesantna predmet prodaje na sudu, te mu je temeljem toga uzet novac. Na strani 20. deseti red stoji sve obrazloženje sutkinje na potvrdi u originalu od 9.000,00 KM od 06.06.2016. godine oduzet od E. K., potvrdu u originalu na iznos od 1.000,00 KM na ime zastupanja od strane tužene od 05.09.2016. godine, original zaključak nađen na radnom stolu tužene na iznos od 80.000,00 KM Općinskog suda Bugojno br. 46 0 I 028690 111 od 30.08.2016. godine, kopiju zaključka br. 46 0 I 028690 111 od 10.10.2016. godine na iznos od 90.000,00 KM koji je tužitelj predao F MUP-u, a prethodno ga dva puta nosio u sud i tražio predaju u posjed, potvrde o oduzetim predmetima 184 i 185 i 188 kojim je tužena dobrovoljno predala navedenu dokumentaciju bez primjedbi, fotodokumentaciju gdje su pronađeni navedeni dokazi, gdje su pronađeni pečati, dakle sve materijalni dokazi. Nije obrazložila valjano iskaz tužitelja koji je poredao hronologiju kretanja čiji se iskaz doslovce uklapa u sve ijedan materijalni dokaz. Iskaz tužene nije ni analizirala jer nema argumenata kada tvrdi da je sačinila potvrdu gdje piše da je novac položen kod nje, gdje za potvrdu od 05.09.2016. godine ne zna, gdje ne može obrazložiti kako se zaključak u originalu našao na njenom stolu i da nije imala primjedbi na zapisnik o pretresanju i na potvrde o dobrovoljnoj predaji, a nije mogla obrazložiti navode da nije zastupala M. Dž. itd. Sutkinja je izradila presudu ne u roku od pet dana kako je to naveo punomoćnik tužitelja u završnoj riječi, već nakon sedam dana i presudila i obrazložila na način koji je i očekivao tj. da se neće dotaketi ni jedne bitne stvari u ovom predmetu. Na ovaj način selektivno uzimajući nebitno i analizirajući nebitno propuštajući najbitnije, sud je počinio bitne povrede iz članja 191. stav 4. ZPP-a

vezano za član 6 stav 1 Europske konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljenih sloboda gdje se nalaže da obrazloženje odluke između ostalog mora sadržavati ocjenu svih navedenih dokaza shodno odredbi člana 8. ZPP-a i jasne razloge zašto je sud nekom dokazu poklonio vjeru, a drugima nije i tako objektivizirati svoje slobodno uvjerenje propisano članom 123. stav 2. ZPP-a, jer je samo tako obrazložena odluka podobna za preispitivanje po uloženom pravnom lijeku. Ako obrazloženje ne sadrži jasne i precizne činjenice i pravne razloge na kojima zasniva odluku povrijeđeno je Ustavno pravo žalitelja na pravično suđenje garantovano članom 2. stav 3. Ustava BiH i članom 6 stav 1 Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljenih sloboda. U tom pravcu upućuje se na odluke Europskog suda za ljudska prava br. 378/97 od 01.07.2003. godine, odluku Ustavnog suda br. AP-5/05 od 14.03.2004. godine, AP-1179/07 od 22.10.2009. godine itd. Osim navedenih povreda jasno je i da postoje povrede iz člana 210. ZPP-a u pogledu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te utvrđivanja odlučnih činjenica gdje se ponovno naglašava da su iste nesporno utvrđene, ali svjesno izbjegnuti razlozi i ocjena istih, na ovako činjenično stanje pogrešno je primijenjen i materijalni propis odnosno zakon. Hronologija dovođenja u zabludu i održavanja u zabludi E. K. ogleda se u slijedećem: Član 1., 2., 3., 4. i 5. Kodeksa advokatske etike govori isključivo o ponašanju advokata i njihovom položaju zastupnika i zaštitnika prava i interesa, te da se advokat treba ponašati da stekne i učvrsti povjerenje svoje stranke, a istovremeno pravosudnih i drugih organa. Tužitelj E. K. je klasični bauštelac sa 30 i više godina rada u A. bez vida na jedno oko uopće i oštećenim vidom na drugo oko 70 %. Proces stvaranja i dovođenja tužitelja u zabludu počinje prvom radnjom zaključenja ugovora-predugovora od 03.04.2015. godine sa D. Đ. o kupovini navedene nekretnine (igrom slučaja za tu je nekretninu zapeo tužitelj da je kupi) u kancelariji advokata E. B., koja je sačinila potvrdu od 06.06.2016. godine na 9.000,00 KM vezano za kupovinu nekretnine koja je predmet izvršenja u izvršnom postupku (primjerak potvrde predat u originalu tužitelju, te je jasno da je prva radnja dovođenja u zabludu završena). Drugi dio radnje se nastavlja odvođenjem tužitelja u Općinski sud Bugojno u kancelariju br. 1 gdje mu se određeno lice predstavlja kao sudski vještak i potvrđuje njegovo učešće u kupovini nekretnine i da je ista procijenjena na 90.000,00 KM (bilo kome prosječnom čovjeku već bi sada bilo sasvim jasno da je sve u redu jer ušao si u sud gdje si se uvjerio da je kuća koja tebe zanima u postupku prodaje i da učestvuješ u tome postupku). Treća radnja je vezana opet za sud - upotreba original sudskog pečata i stvaranja zaključka br. 46 0 I 028690 11 od 30.08.2016. godine. Nadprosječno inteligentnom i obazrivom licu bi bilo sve u redu kada mu advokat predoči originalni zaključak suda da je položeno 80.000,00 KM na njegovo ime na ime učestvovanja u postupku. Nakon toga se izdaje potvrda u originalu na ime dosadašnjih troškova u zastupanju od 1.000,00 KM. Slijedeće radnja je izdavanje zaključka Općinskoga suda Bugojno br. 46 0 I 028690 11 I od 10.10.2016. godine u kopiji kojom se potvrđuje da je E. K. položio na ime kupovine nekretnine iznos od 90.000,00 KM. Bilo koji oprezan čovjek bi sasvim povjeravao bez sumnje kada su mu predočeni navedeni dokazi, a ne tužitelj E.K.(pomalo naivna osoba kako ga je opisao svjedok D. S.) sa oštećenim vidom 70% i 8 razreda osnovne škole. Odlazak E. K. u sud dva puta ne vjerujući sutkinji J. P. da je prevaren u 5. mjesecu 2017. godine, te ponovno kod predsjednice suda R. H. H. u 11. mjesecu 2017. godine.

U odgovoru na žalbu tužena je osporila žalbene navode tužitelja i predložila da se žalba odbije i prvostupanjska presuda potvrdi.

Nakon što je ispitao presudu prvostupanjskog suda u granicama navoda iz žalbe, kao i po službenoj dužnosti sukladno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da prvostupanjski sud najprije navodi da je uvidom u spis (Općinskog suda u Bugojnu) broj: 46 0 I 28690 11 I, te na temelju iskaza svjedoka sutkinje J. P. i predsjednice suda R. H.-H. na nesumnjiv način utvrdio da tužitelj, kao kupac, ni sam, a ni po punomoćniku nije učestvovao u tom izvršnom postupku, niti ima u predmetu sporni zaključak od 10.10.2016. godine, već da je tužitelj kupovao kuću-nekretninu na drugoj lokaciji u B., kuću G., koja uopće nije bila predmet izvršnog postupka.

Prvostupanjski sud dalje navodi da je sporno među parničnim strankama da li su tužitelj i tužena bili u poslovnom odnosu, odnosno da li je tužena bila punomoćnik tužitelja u sudu u nekom sudskom postupku i da li je za istog kupovala nekretninu i to nekretninu iz zk. ul. 1783 k.o..., odnosno koju je nekretninu tužitelj htio da kupi i kada. Nadalje je sporno tko je sačinio tužitelju kupoprodajni ugovor-predugovor od 03.04.2015. godine, te potvrdu od 06.06.2016. godine Advokatske kancelarije E. B., kao i potvrdu od 05.09.2016. godine. Sporno je da li je tužitelj tuženoj dao 74.000,00 KM koje je trebala položiti na depozit suda u augustu 2016. godine, sporno je da li je tužena sa tužiteljem išla u sud u sobu broj 1 gdje se službenik suda predstavio kao sudski vještak, odnosno sporno je da li je tužena dužna tužitelju utuženi iznos od 84.000,00 KM, odnosno sporno je da li je tužitelj uopće imao 35.000 eura u julu i augustu 2016. godine i da li je izvršio konverziju navedenog novca u PBS Banci u B., kako to on navodi i kako je to potvrdio svjedok D. S., te da li je ovaj novac tužitelj ulagao u gradnju kuće u B., naselje P. i da li je radove na istoj izvodio K.V., kako to tužena tvrdi.

Zaključci i stajališta prvostupanjskog suda o navedenim spornim pitanjima u pobijanoj presudi kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja svode se u bitnom na slijedeće:

- Ni jednim materijalnim dokazom tužitelj E. K. nije dokazao da je njegov sin S. iznos od 35.000 eura, koji je podigao u A. u banci dana 18.07.2016. godine, donio u B. u ljeto 2016. godine i predao ga tužitelju, te da je tužitelj izvršio konverziju navedenog iznosa u marke u toku 7 dana 2016. godine,
- Uvidom u Ugovor-predugovor od 03.04.2015. godine, zaključen između tužitelja, kao kupca i svjedoka Đ. D., kao prodavca, sud je utvrdio da je isti ništav u smislu člana 103. Zakona o obligacionim odnosima i kao takav ne proizvodi nikakvo pravno dejstvo. Iz ovog Ugovora je vidljivo da se radi o ugovornom odnosu između tužitelja i svjedoka Đ. D., te se isti ne može dovesti u vezu sa tuženom, niti u vezu sa ovosudnim spisom pod brojem: 46 0 I 28690 11 I, a na njemu je i pečat Agencije za nekretnine „TERA“, sam font slova ne dokazuje da je tužena sačinila ovaj Ugovor. Navedeni Ugovor ne dokazuje tvrdnju tužitelja da je tuženoj za kupovinu kuće G., koja se samo po njegovoj tvrdnji prodavala pred sudom u izvršnom postupku, dao 74.000,00 KM dana 26.08.2016. godine, jer nije mogao objasniti činjenicu zbog čega je u ovom predugovoru navedena cijena od 70.000,00 KM, po kojoj on pristaje da kupi tu kuću G., a sada je 90.000,00 KM.

- Na osnovu iskaza parničnih stranaka, te svjedoka (E. G., M. H., E. B. i A. H.) sud je utvrdio da je tužitelj veoma često dolazio u Advokatski ured tužene koji se sastoji od 4 prostorije, prijemne kancelarije gdje su obično svi sjedili i pili kavu, ureda tužene, te dijela u kojem je njen otac N. H. imao sjedište Agencije „TERA“ i bavio se prometom nekretnina. Sa tužiteljem je tu bila i svjedok Đ. D. koja je spajala prodavce i kupce nekretnina i odvodila ih nekad u Agenciju „TERA“, nekad drugim advokatima iz B., radi sređivanja „papira o kupovini“, skidanja hisedara. Tužitelj se često zanimao koje se nekretnine prodaju i gdje, te je bio u poslovnom odnosu sa N. H. i kupio preko njegove Agencije ranije neke nekretnine, međutim, u toku 2017. godine tužitelj je često navraćao i tražio tuženu u kancelariji.

- Iskaz tužitelja da je sa tuženom dana 26.08.2016. godine, nakon što joj je predao 74.000,00 KM i ista ih stavila u svoju tašnu, išao u sud u B. u 11:00 sati za vrijeme pauze kako bi preko sutkinje Janje Pilić novac položili u sud na ime kupovine kuće, kojom prilikom su ušli u kancelariju broj 1 gdje mu se službenik suda A. I. predstavio kao sudski vještak i potvrdio da je kuću koju on kupuje procijenio na 90.000,00 KM, da mu je rekao da nema sutkinje J. u sudu i da ne mogu do nje, prvostupanjski sud nije prihvatio kao istinit, jer je u suprotnosti sa iskazom svjedoka A. I. i iskazom tužene.

- Iz iskaza tužitelja i svjedoka Đ. D. vidljivo je da je tužitelju bilo poznato da se kuća G. ne prodaje u izvršnom postupku pred sudom, jer su išli da vide kuću na kojoj je bila tabla da se prodaje i kontakt telefon na koji se mogu dobiti informacije. Na spornim susretima tužitelja i tužene nije nitko bio prisutan, ni kada joj je davao 74.000,00 KM, niti kada je ona njemu pokazivala zaključke od 30.08.2016. godine i od 10.10.2016. godine, premda je nesporno utvrđeno da je u prijemnoj kancelariji tužene uvijek bio neko od pripravnika.

- Svjedok Đ. D. je izjavila da joj je tužitelj u svrhu kupovine kuće G. dao 4.000,00 KM, potom sutradan 2.500,00 KM, te su otišli kod E. da im napravi i ovjeri da joj je dao 6.500,00 KM, da je E. i napravila neki papir. Što se tiče Ugovora od 03.04.2015. godine na glavnoj raspravi ga je ovaj svjedok imao u tašni, tvrdio je da ga nije potpisao, da joj nije jasno što E. nije stavila svoj pečat na taj Ugovor, nego je stavila pečat firme „TERA“. Što se pak tiče 9.000,00 KM koji su navedeni na potvrdi od 06.06.2016. godine ovaj svjedok je izjavio da je bio prisutan u kancelariji E. B. kada je istoj K. dao 9.000,00 KM, ali nije vidjela da je E. sačinila bilo kakvu potvrdu za taj novac i dala Keri. Također joj nije poznato da je Kero dao bilo kakav drugi novac Emini, ali joj je u toku 7. mjeseca 2017. godine rekao da je išao sa Eminom do suda da se raspita o nekom vještačenju za kuću i da mu je E. rekla da je prošao na tenderu. Svjedok je učinio nespornim da ga je nakon što je određen pritvor tuženoj pozvao otac tužene N. H. koji je bio u vidno pripitom stanju i tražio od nje da ona preuzme odgovornost za 100.000,00 KM koje je Kero navodno dao E., što sve po stajalištu prvostupanjskog suda nije bitno za presuđenje u ovoj pravnoj stvari.

- Iz iskaza svjedoka zaposlenika u Advokatskoj kancelariji tužene (E. G., E. B., M. H. i A. H.) proizilazi da je tužitelj u kancelariji tužene najviše boravio sa Đ. D. koja ga je tu i dovela, da je tužitelj tražio tuženu koja ga je počela izbjegavati krajem 2017. godine, da tužitelj nije imao nikakav predmet kod tužene i da je najvjerovatnije dolazio u ured kod tužene jer je bio zainteresiran za nekretnine koje je Đ. D. pronalazila za prodaju.

- Svjedok N. H. je izjavio da poznaje tužitelja već duži vremenski period i poslovno je surađivao s njim, bio tužitelju posrednik pri prodaji placa u S. u B. 2012. godine, a poslije je Đ. D. radila sa njim kao spoljni suradnik, dovodila mu kupce za stanove, placeve i kuće, a sa njom je dolazio i tužitelj, koji zadnjih 10-ak godina zna navratiti i

informativno upitati ima li šta novo kupiti. Đ. D. je dobijala proviziju zbog toga što je dovođila kupce prilikom prodaje nekretnina.

Dio izjave ovog svjedoka, kao i tužitelja Kero i svjedoka Đ. D. za razgovore sa istim nakon što je tužena E. B. bila u pritvoru, po stajalištu prvostupnjanskog suda nije bitan za presuđenje u ovoj pravnoj stvari, kao ni činjenica da li je K. E. ostavio neke papire i dao ih njemu da ih on da E., jer će se pitanje zaključka broj: 46 0 I 28690 11 I od 10.10.2016. godine i njegovom porijeklu, kako u Advokatskom uredu tužene, tako i kod tužitelja, utvrđivati u krivičnom postupku. Predmet ovog postupka je naknada štete u iznosu od 84.000,00 KM, te utvrđivanje činjenica da li je tužitelj tuženoj dao navedeni iznos kako to on u toku postupka navodi.

- Sud je prihvatio dio izjave tužene u kojem tvrdi da joj tužitelj nikada nije dao 74.000,00 KM u njenoj kancelariji, niti je s njim išla u sud kako bi položila taj novac na depozit suda. Što se pak tiče potvrde od 9.000,00 KM koja nosi žig Advokatske kancelarije E. B., tužitelj nije dokazao da je tuženoj dao 9.000,00 KM dana 06.06.2016. godine, nego se potvrđuje da je izvršio polog od 9.000,00 KM za potrebe vođenja izvršnog postupka kod Općinskog suda u Bugojnu vezano za kupovinu nekretnine koja je sredstvo izvršenja u izvršnom postupku, bez navođenja broja izvršnog predmeta, podataka o nekretnini i svih drugih potrebnih podataka. Međutim, kad sud ima nespornu činjenicu, koju je učinio nespornom tužitelj i svjedok Đ. D., da im je tužena napravila potvrdu o novcu koji je tužitelj dao ovom svjedoku kao kaparu, a tu potvrdu niko nije prezentirao, prvostupanjski sud ovu potvrdu dovodi u vezu sa tom potvrdom o kapari, jer ni iznos kapare nije suglasan između tužitelja i svjedoka Đ. D. U Ugovoru od 05.03.2015. godine se navodi iznos kapare od 4.000,00 KM, svjedok Đ. D. govori da joj je dao iznos od 7.000,00 KM, a u tužbi tužitelj navodi da je dao Đ. D. 6.500,00 KM, u izjavi u policiji navodi da ne traži taj novac od Đ. D., ne navodeći razlog zašto. Uzimajući uvid u potvrdu od 05.09.2016. godine vidljivo je da je navedeno da je tužitelj tuženoj dao na ime troškova zastupanja - advokatske usluge 1.000,00 KM, međutim, iz sadržaja ove potvrde, kao i iz izjave tužitelja i tužene, nije dokazano za koje usluge je dat ovaj novac.

- Zaključak od 10.10.2016. godine broj: 46 0 I 028690 11 I koji je tužitelj dobrovoljno predao policiji je po svom sadržaju očiti falsifikat, što je i predmet utvrđivanja u krivičnom postupku i isti ne dokazuje da je tužitelj tuženoj dao 90.000,00 KM kako bi ih uplatila na depozit suda, kao ni drugi zaključak pronađen prilikom pretresa u Advokatskom uredu tužene od 30.08.2016. godine na kojem stoji da se kupcu K. E. nalaže da uplati za kupovinu nekretnina upisanih u zk. ul. 1783 K.O. ...dodatni iznos od 10.000,00 KM, a da je sa danom 30.08.2016. godine sudu uplatio iznos od 80.000,00 KM. Tužena je osporila da je ona napravila navedene zaključke, da je bila u poslovnom odnosu sa tužiteljem i navela da joj je netko, najvjerovatnije u uredu, podmetnuo taj zaključak, što će sve biti predmet dokazivanja u krivičnom postupku.

Po nalaženju ovog suda, žalbom tužitelja se opravdano ukazuje da prvostupanjski sud provedene dokaze nije cijenio na način kako to propisuje odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku. Naime, prvostupanjski sud je propustio da subjektivne dokaze (iskaze parničnih stranaka i svih saslušanih svjedoka) analizira i ocijeni prema njihovom sveukupnom sadržaju, a ne na selektivan način, a posebno u dijelovima koji su bitni za pravilno i potpuno utvrđivanje relevantnih činjenica koje su od odlučnog značaja za pravilnu odluku suda u predmetnoj pravnoj stvari naknade štete proistekle izvršenjem krivičnih djela iz potvrđene optužnice po kojoj se protiv tužene još uvijek vodi krivični postupak pred nadležnim sudom. Nadalje, prvostupanjski sud nije na pravilan način ocijenio provedene materijalne dokaze koji

su sačinjeni u Advokatskoj kancelariji tužene i ovjereni pečatom "TERRA-A" Bugojno-Agencije za promet nekretnina koju vodi otac tužene N. H. – kupoprodajni ugovor-predugovor od 03.04.2015. godine, te pečatom Advokatske kancelarije tužene (potvrda od 06.06.2016. godine i potvrda od 05.09.2016. godine), a propustio je da ocijeni zaključke od 30.08.2016. godine i od 10.10.2016. godine, koji su kao falcifikati sačinjeni u završenom i arhiviranom izvršnom predmetu Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 I 028690 11 I u kojem tužitelj nije sudjelovao kao kupac nekretnine koja je prodana i dosuđena tražitelju izvršenja NLB Leasing d.o.o. Sarajevo, u kojem predmetu je tužena bila punomoćnik nasljednice izvršenika M. Dž.. Umjesto da sve navedene materijalne dokaze hronološkim redom njihovog nastanka posebno analizira i dovede ih u svezu sa sadržajem iskaza kako parničnih stranaka tako i saslušanih svjedoka na sve bitne okolnosti, te pravilnom ocjenom svih dokaza zajedno potpuno i pravilno utvrdi činjenično stanje, prvostupanjski sud takav svoj propust u pobijanoj presudi opravdava navodima da će pitanje zaključka broj: 46 0 I 28690 11 I od 10.10.2016. godine i njegovom porijeklu, koji je po svom sadržaju očiti falsifikat i isti ne dokazuje da je tužitelj tuženoj dao 90.000,00 KM kako bi ih uplatila na depozit suda, kao i drugog zaključka broj: 46 0 I 28690 11 I od 30.08.2016. godine pronađenog prilikom pretresa u Advokatskom uredu tužene od 30.08.2016. godine, na kojem stoji da se kupcu K. E. nalaže da uplati za kupovinu nekretnina upisanih u zk.ul. 1783 k.o. ...dodatni iznos od 10.000,00 KM, a da je sa danom 30.08.2016. godine sudu uplatio iznos od 80.000,00 KM, biti predmet dokazivanja i utvrđivanja u krivičnom postupku. Ovakvo stajalište prvostupanjskog suda u pobijanoj presudi je ne samo nepravilno, već je u suprotnosti i sa rješenjem prvostupanjskog suda od 15.02.2021. godine kojim je između ostalog odbijen i prijedlog tužitelja od 21.10.2020. godine za prekid ovog postupka sa obrazloženjem da postupak treba nastaviti jer nisu ispunjeni uvjeti iz člana 379. stav 1. točka 1. Zakona o parničnom postupku za prekid postupka, jer tužitelj podnesenom tužbom traži od tužene da mu naknadi štetu u iznosu od 84.000,00 KM, da o tom pitanju krivični sud neće donositi odluku, da je parnični sud u smislu člana 10. Zakona o parničnom postupku dužan da postupak provede bez odugovlačenje i sa što manje troškova i onemogućiti svaku zloupotrebu prava koja strankama pripadaju u postupku.

Naime, imajući u vidu da je građanska odgovornost šira od krivične odgovornosti, da je predmet tužbenog zahtjeva naknada materijalne štete, da u spisu predmeta postoje i materijalni dokazi koji očigledno predstavljaju falcificirane službene isprave za čiji sadržaj se vezuje novčano potraživanje naknade štete, onda je prvostupanjski sud sa posebnom pažnjom bio dužan da analizira i ocijeni ove dokaze i dovede ih u vezu sa svim svim ostalim provedenim dokazima, neovisno o tomu što će iste ove isprave biti predmetom ocjene kod utvrđivanja krivične odgovornosti tužene u krivičnom postupku koji se paralelno vodi sa ovim parničnim postupkom.

Dakle, zbog pogrešnog pravnog pristupa prvostupanjskog suda kod ocjene provedenih dokaza, u pobijanoj presudi su izostali razlozi o činjenicama koje su od odlučnog značaja za pravilno rješenje predmetne pravne stvari, pa takva presuda ne udovoljava zahtjevima predviđenim odredbom člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, niti međunarodnim standardima, što se pravno sankcionira ukidanjem presude i vraćanjem predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje - glavnu raspravu.

Nakon ponovno provedenog postupka, prvostupanjski sud će sukladno datim uputama donijeti novu pravilnu i zakonitu odluku za koju će dati jasne, određene i u dovoljnoj mjeri obrazložene razloge o svim činjeničnim i pravnim pitanjima.

Zahtjevu tužitelja da se predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje drugom sucu, ovaj sud nije udovoljio iz razloga što je prvostupanjska presuda ukinuta zbog nepravilne ocjene izvedenih dokaza i predmet vraćen na ponovno suđenje u fazu glavne rasprave, a navedene propuste obzirom na brojnost izvedenih dokaza će lakše i brže otkloniti postupajući sudac. Okolnost da je tužitelj u više navrata pred prvostupanjskim sudom bezuspješno zahtijevao izuzeće postupajućeg suca, nije od značaja za drugačiju odluku ovog suda, jer je obveza postupajućeg suca da ponovni postupak provede prema odredbama Zakona o parničnom postupku i novu odluku donese sukladno datim nalogima u ovom rješenju.

Predsjednica vijeća
Stana Imamović